

UNES PARAULES

Xavier Rubert de Ventòs

Això ja és un exemple d'interdisciplinarietat perquè la meua càtedra és aquí al costat, a l'edifici d'arquitectura. Estic molt content d'estar amb vosaltres, tot i que hauria volgut preparar-m'ho una mica i haver-m'ho muntat una mica més... Dieu que el tema és la interdisciplinarietat, - excuseu-me perquè interfereixo sense que m'hàgiu avisat-, bé, jo, quan escric, em passa tot sovint, me n'he adonat, parlo de les meves coses, del que més aviat he fet jo. Segur que us passa a vosaltres i és que tot el que penses, o el que imagines, o tot el que et plantejes, a partir que comences una obra, està infectat per l'obra que has iniciat; vull dir que tot es va assemblant i tot hi té a veure, tot està lligat: és un cas, és un exemple, pot ser un instrument, pot ser una funció, pot ser un afegit, és un afegit, és allò que estic fent... per tant, vol dir que començar a treballar suposa un empobriment notable de l'àmbit de la imaginació. Sovint, m'he trobat, per exemple, és un exemple viscut per mi, que, de cop, mirant un llibre que jo havia llegit feia quinze anys, quan en mirava els subratllats - un llibre és com una autoconfesió, no doneu mai un llibre subratllat, perquè "se os ve todo", en els llibres subratllats se "nos ve todo" - i el rellegia em deia: "home, jo era tonto, però no tant". Com és que subratllava això?, com és que perseguia aquesta llebre? Ah, és que estava escrivint tal llibre i aquell llibre m'havia transformat en una maquineta de processar-ho tot, tot el que feia, en funció del llibre que estava escrivint. I això, és bo, és necessari, és inevitable, però també és empobridor d'alguna manera, perquè fa que res no t'agafi a contrapeu. Perquè sovint ja sabeu que el que passa és que les coses t'agafen a contrapeu, com fan els tennistes, al tennis, quan una cosa t'agafa a contrapeu és quan t'informa. Els teòrics de la informació diuen que la informació és inversament proporcional a la probabilitat, només llegeixes les coses probables, coses que tenen relació amb allò que estàs fent, en aquest sentit és molt bo. Recordo la primera vegada que em vaig desmaiar, jo em desmaio tot sovint, recordo que vaig veure un tros de la casa que mai no havia vist, perquè mai no se m'havia acudit tirar-me per terra en una habitació. Per tant; és bo desmaiar-se de tant en tant; si ens poguéssim desmaiar de tant en tant, veuríem l'habitació d'una altra manera i sortíriem d'aquesta espècie de... vies, de canal en què un mateix es tanca i cal que es tanqui, perquè és evident que mantenir-se eternament voluble, vulnerable i obert, és evident que té uns altres costos de productivitat. Cal ser una mica "totxo", cal bestialitzar-se, tornar-se babau i simplificar-se; tu em comentaves que a la gent li costa pensar, avui, i és que pensar és pesadíssim, posar les neurones en fila índia costa, les neurones estan ben repapades i posar-les en fila índia és un gest difícil, empobridor i és un fet necessari per treballar. Bé, la interdisciplinarietat, quan va aparèixer, quan és va formular, quan

se'n va començar a parlar d'una manera sistemàtica, suposo que va ser un intent de suggerir que qualsevol esquema que procedeixi d'un camp en què tu no estàs ficat pot ser enriquidor perquè t'agafa a contrapeu d'aquell món, com dèiem, en el qual no hi ets. Bé, jo penso, també, que la interdisciplinarietat, l'ha morta, prou sovint, la seva institucionalització -com passa sempre-, no cal ser romàntic per saber que aquests termes des de l'ecològic fins al semiològic van prenent prestigi; estructuralment es torna una assignatura tan pesada com aquella de la qual pretenia desmarcar-se. Com deia aquell: "la cosa fue tomando excrementos..."

Doncs... quan "això" va "tomando excremento" es transforma efectivament en una assignatura més. I et trobes sovint que diuen assignatures: pintura, gravat, interdisciplinarietat... o bé hi ha el perill - ara que estic ficat en política em passa molt sovint, que ara t'ho deia amb el tema del català -que es tendeix a arribar a unes, com en deia KOESTLER- convencions de Ginebra del pensament, es tendeix a arribar a solucions: ONU, UNESCO... aquestes solucions pactades, mitges, assenyades, llimades, llepades, interdisciplinarietzades. Avui dia també és cert. Segur que vosaltres no en sou un exemple però, també, segur que vosaltres em sabríeu citar gent que ha fet de la interdisciplinarietat una assignatura tan o més carrinclona del que abans eren les assignatures clàssiques. De totes maneres, penso que, si se salva aquesta tendència a fer-ne professionals, suposo que permetrà... - i ja acabo, he dit que no m'enrotllaria- a més com que no m'havien dit que havia de parlar m'és difícil mesurar les distàncies; suposo que si s'aconsegueix que la cosa no esdevingui una assignatura, ens pot servir perquè en aquest procés delicat que jo deia del pensament i que em sembla que és millor, cadascú parli del que fa, sempre és més útil "parla del que et passa a tu que és molt més útil que no pas el que passa als altres". Jo us parlo del que em passa a mi i segurament hi podeu trobar ressonància del que us passa a vosaltres. Doncs, amb aquesta necessitat de la feina que és de diàstole i de sístole, de perdre't i de trobar-te, de despistar-te i de tornar a agafar la via, no hi ha dubte que mentre no esdevingui, dic, una assignatura o una espècie d'UNESCO de les facultats, un pèl, una dimensió interdisciplinaria ens permet que aquest inici d'empobriment de pensament - que és inevitable per fer qualsevol cosa- no es produeixi, no es coaguli abans de temps allò que potser necessitava una mica més. Ara ens ho explicaran els professionals del tema, perdó no professionals, els no professionals del tema.

